

[P. Munch.]

5 Mand i Udvalget, kan disse fordele Byrden lidt imellem sig, baade med Hensyn til Gennemarbejdelsen af Sagerne og ogsaa med Hensyn til Tilstedeværelsen ved selve Møderne — det er jo ikke saadan, at ethvert Udvalg ved ethvert Møde er helt fuldtalligt. I den Henseende tror jeg derfor, man virkelig maa erkende, at mindre Partier er vanskeligere stillede. Det er for øvrigt vedblivende mit Indtryk, at en vis Rigelighed af Arbejds-kraft i denne Henseende betyder Fremme og Hurtiggørelse af Rigsdagens Gerning, hvad der giver en langt større Besparelse end den, der kan blive Tale om paa Honorarerne.

Dernæst sagde den højtærede Indenrigsminister, at det ikke skulde være saa godt at tale om Landstingets Afskaffelse, for det blev jo ingenting til. Jeg glædede mig for øvrigt over den Erkendelse, den højtærede Minister gav af, hvor meget Tovtrækkeriet mellem de to Ting kan betyde i Retning af at svække det parlamentariske Liv og sinke den politiske Gerning. Den højtærede Minister vilde imidlertid komme over det ad en lempeligere Vej, nemlig ved, at det andet Ting efterhaanden kom til Erkendelse af, at naar Folketinget holdt fast ved noget, skulde det give efter, og han henviste i saa Henseende til en Dagsorden fra 1919. Ja, denne Dagsorden — jeg fristes til at sige: bedrøvelig Ihukommelse, som Vidnesbyrd om, paa hvilken Maade Landstinget den Gang misbrugte en øjeblikkelig Situation — kan det vel ikke nytte, at vi her vender tilbage til. Hele denne Politik fra Landstingets Side og den Dagsorden, den sluttede med, var imidlertid mere formet som en Parade end som noget, vi egentlig har kunnet regne med i den efterfølgende Tid, men det glæder mig at høre den højtærede Indenrigsministers Opfattelse paa dette Omraade; det tilfredsstillende mig meget, hvis han fremtidig vil sætte sin store Indflydelse indenfor sit Parti ind paa, at Landstinget, naar der næste Gang viser sig en Uoverensstemmelse mellem Landstinget og Folketinget, og Folketinget fastholder sin Villie i den paagældende Sag, til syvende og sidst skal vige. Den højtærede Minister sagde i øvrigt, at vi burde ikke saa hurtigt igen tale om dette Lands-ting, thi ikke blot havde det ærede Medlem Hr. Borgbjerg i sin Tid citeret nogle navnkundige Salmer, men den højtærede Minister vidste ogsaa, at jeg havde været meget ivrig for Gennemførelsen af Grundlovsforandringen i 1915. Ja, det er rigtigt, Grundlovsforandringen i 1915 var baade fra det

ærede Medlem Hr. Borgbjergs og fra mit Synspunkt et kæmpemæssigt Fremskridt, og jeg tror egentlig ogsaa fra den højtærede Ministers Synspunkt. Derimod var der jo Dele af Partiet Venstre, som det var uhyre svært at faa til at forstaa, at det var det rigtige, som skete den Gang; man maatte slæbe dem med ved at gøre Indrømmelse efter Indrømmelse, og til syvende og sidst fik vi dem ikke helt med, før vi var blevet enige om, at nogle af de Konservative skulde hjælpe til med at slæbe. Derigennem lykkes det den Gang at naa til et Resultat, men det betød jo, at vi i Virkeligheden ingenlunde var tilfredse med Grundloven, saaledes som den gennemførtes. Vi havde ønsket den af en anden Beskaffenhed, og det forekommer mig, at de mellemliggende Erfaringer har baaret Vidnesbyrd om, at denne Opfattelse var berettiget.

Hvad jeg imidlertid navnlig pegede paa i mine Udtalelser i Gaar, var dette, at ganske uanset den politiske Betydning af Landstinget og ganske uanset Landstingets Dygtighed og Evne til Arbejdsindsats kan man ikke andet end erkende, at de to Tings saglige Karakter med Hensyn til den Indsigt, de repræsenterer, er saa ensartet, at der bliver noget underlig overdaadigt ved at beholde to Kamre af en saa ensartet Beskaffenhed til at gøre det politiske Arbejde. Naturligvis, saa længe vi har det, er det glædeligt, at de to ærede Ordførere for det konservative Parti og Partiet Venstre her er enige om, at til syvende og sidst skal Landstinget bøje sig for Folketinget. Jeg haaber, at der inden alt for længe maa komme en Lejlighed til at prøve de to ærede Medlemmers Indflydelse i deres Partier paa dette Omraade, men mere betryggende var det selvfølgelig, om man kunde naa til en virkelig Forfatningsforandring af den Beskaffenhed, jeg talte om i Gaar. Jeg venter imidlertid ikke at se den gennemført i denne Samling. Opgaven i denne Samling vil for vort Vedkommende blive at hindre, at vor Valgordning gøres daarligere, end den er, og at søge at opnaa de mindre Forbedringer, som kan opnaas paa det bestaaende Systems Grund.

Axel Dam: Den højtærede Indenrigsminister udtalte, at med stigende politisk Modenhed aftager Vælgerens Villie til at gaa i politisk Gangkurv. Det glæder mig, at den højtærede Minister har gjort denne Erfaring, men det bedrøver mig, at den ikke har fundet noget Udtryk i det foreliggende Lovforslag, hvor man synes at anbringe Vælgerne i